

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 166.

V Ljubljani, v soboto 24. julija 1886.

Letnik XIV.

Narod propada.

V Slavoniji se je v 10. letih, od l. 1870 do 1880, prebivalstvo zmanjšalo za 30.000 ljudi. To daje vendar mnogo misliti, da se ljudstvo v mirnih časih, ko ni vojske, niti kakšne kužne bolezni, za toliko število zmanjša. Glejte, veliko nemško cesarstvo, ki šteje nad 40 milijonov ljudi, boji se za svojo narodnost ter je odločilo sto milijonov za nakup posestev na Poljskem, da bi Poljakom pomnoženje zabranilo, dasiravno jih ni več, kakor dva milijona in Slavonija, ki šteje le nad pol milijona duš, med njimi pa sto tisoč ali Madjarov ali Nemcev (pred 1848. l. jih ni bilo več nego pet tisoč), bi se ne bala za svojo narodnost, ko se tuje tako dan na dan množe, a hrvatski narod pa tako strahovito propada? Ko bi tujcev (prišlecev) ne bilo, bilo bi pomankanje pri narodu gotovo še večje, lahko se reče do 40.000; kajti tuje se množe, pri njih je več rojenih, kakor jih pomrje.

Ako ostane vse tako, kakor sedaj, mora poslednjič priti vtelesenje Slavonije v Ogersko samo po sebi. V zadnjih 5. letih po ljudskem štetju naselilo se je v Slavoniji gotovo kakih 20.000 tujcev. Znana je mala okolica, v katero jih je došlo v naj-novejših časih nad 5000.

Hrvatskega naroda je prav za prav, ako stvar objektivno vzamemo, preko 70.000 manj. Ako je županiji Varaždinski, kjer je bilo prebivalstva 150.000, prirastlo 22.000 duš, bi se smelo pričakovati v Slavoniji pri 600.000 prebivalstvu vsaj 40.000 prirastka (prav za prav 88.000). A tam ne le ni prirastka, ampak primanjkljaja za 30.000, in faktično se je narod znižal za 70.000 duš, če prištejemo zraven še županijo Belovarsko, kjer se je število ljudstva znižalo tudi za več tisoč, lahko rečemo, narod se je pomanjšal za 80.000.

Recimo, da je med dvema velikima državama krvava vojska in jih pade na eni strani 80.000, je to z državo, ki broji nemara 40 milijonov duš, primeroma jako mala zguba, a hrvatskemu narodu, ki broji le nad 2 milijona prebivalstva pa zgubi 80.000 duš je pa zguba jako občutljiva. Ako se primeri „Calendarium Zagrabienae“ od l. 1842 in „koledar za katoliški kler l. 1884“, vidi se, da se je narod po Zagorji,

Primorji in Gornji Krajini skoraj za polovico pomnožil, a v Slavoniji, kjer ni bilo naselnikov, malo manjka, da ne isto tako ali vsaj jako zelo se zmanjšal.

V celem okrožju Gradiškanskem ni nikjer prirastka razun v župi Starogradiški in v Medjuricah, poslednja ima nad 200 duš več. A to ji je prirastlo zato, ker so se naselili Ličani in Čehi. Ko bi teh ne bilo, bilo bi zmanjkalo v Medjuricah 400 duš. V celem Požeškem polji ima edino Kutrevo in Jakiš nekaj prirastka, v Kutrevo 80, v Jakišu 300. A k temu so pripomogli Švabi, katerih je največ v župi Kutrevaški in Jakiški. Prirastek namreč je le tam, kjer so Švabi, drugod ne. Tako se je v mestu Kutrevem znižalo prebivalstvo od 1841—1881 za 300 duš, v mali vasi Kuli jih je narastlo na 200, ker tam prebivajo Svabi. Zatim ima prirastka župa Černik, ki je imela l. 1841 4200 duš, a sedaj jih ima 4800. To je edini kraj, kjer se je domače ljudstvo za 600 duš pomnožilo, a nikjer drugej ne, niti v okrožju Gradiškem in Brodskem, niti v županiji Požeški, povsod je primanjkljaj, dasiravno se je povsod nekaj tujcev naselilo, pa tudi ti niso mogli dopolniti števila, kjer domače ljudstvo preveč propada.

V sedanji podžupaniji Pakraški vidimo silni prirast, tako da župa Pakrac, ki je imela l. 1841 prebivalcev 2422, jih ima sedaj preko 7000 duš; župa Daruvar, ki je tačas imela 2000 duš, jih ima sedaj 6000; a župa Gajska, ki jih je imela 2188, ima sedaj 3337 duš, ta je ob enem v župo povzdignjena in povsem nova župa v Dežanovcu s 3000 dušami.

Ali ta prirast ni postal po rojstvu iz našega naroda; v županijo Pakraško so se naselili Madjari in Nemci, v to zopet Italijani in Čehi za toliko, da ima podžupanija Pakraška skoraj za polovico tujih ljudi, med njimi nad 2000 luteranov in kalvinov. Našega naroda pak je čedalje manj, tako, da bodo s časom nekatere grško-iztočne župnije morale nehati.

Potem imajo nekatere župe Vinkovške in Mitrovske, kakor Mostar, Otok, Jasmina, Bosnjaci, a osobito Hrtkovci, Mitrovica, Nekinci, Irdjija, Irig i Ruma prirastka, in mnoge župe Petrovaradinskega okrožja in županije Sremske in Verovitiške. Tudi se ni domač narod pomnožil, nego le tuje po jeziku in rodu. Tako je sedaj po zadnjem popisu samih Madjarov in Nemcev v županiji Verovitiški

30.000, v Sremski 24.000, v okrožju Petrovaradinskem in Brodskim 25.000. V tih krajih se prišleci množe, a domačinov je čedalje manj.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. julija.

Notranje dežele.

Madjari se niso še upokojili zaradi upokojenja Edelsheima-Gyulaja. Eni pravijo: Novega komandanta Pejačevića hočemo dostojno sprejeti, drugi pa pravijo, tako ga bomo sprejeli kakor smo Janskega počastili; drugi hočejo, da bi Tisza prišel iz Gest-a v Budapešt, in izrekel važno besedo zaradi vpokojenja Edelsheima; njegov organ „Nemzet“ pa trdovratno molči. Tisza je že prebil marsikateri vihar in tako brž se ne da prestrašiti. Kakor odločeno, proti koncu julija pride v Budapešt in potem pojde menda v Ostende. — Pisateljski klub in meščanski odbor se bode posvetoval, kako se ima čestitati Edelsheim-u.

Vnanje države.

Bolgarska opozicija, ki je v sobranji pre-slaba, toliko huje deluje med ljudstvom, posebno pa po malih mestih in selih; ruje pa sedaj zoper kneza s tem, ker trdi, da protestant ne more varuh biti pravoslavni cerkvi. Liberalci so vendar povsod nasprotniki vlade! — Karadjordjevič je hotel v južni Bolgariji napraviti vstajo, tako so baje zvedeli iz zasačenih listov. Zato so na južni meji postavili vojake v tabore. Radikalec Teodorovič, ki je hotel razkol narediti med radikaleci, je propal. Opozicija je složna zoper Garašanina, dasiravno je v dveh taborih.

Črnogorski knez Nikolaj naročil je bil potovajoč po Evropi po telegrafičnem potu domu, da naj si črnogorska vlada vse prizadeva, da zasači tiste lopove, ki so ob črnogorsko-hercegovinski meji avstrijske vojake napadali in morili. Res se je dvignilo 300 Črnogorcev pod vodstvom dveh kapitanov, ki so vse gorovje ob hercegovinski strani ležeče do poslednjega kota preiskali, pa niso ničesa našli. Čuditi se temu ravno ni, kajti Črnogorci so nam le bolj na videz prijazni, ker po Bosni in Hercegovini še zmirom milovaje pogledujejo, da niste v njihovem posestvu.

LISTEK.

Najden zaklad.

(Poslovenil J. Steklasa.)

Daleč gori v Rusiji za Moskvo leži majhna vas, in ne daleč od vasi siromašna kočica. Ta kočica je bila nekaj časa prazna; kajti starček, ki je poprej v njej stanoval, je bil nagle smrti umrl ter nič zapustil, kakor to kočica, ki je bila komaj 30 rubljev vredna in nekoliko lesenega pohištva ter neko sveto podobo, kateri se je boja že prav slabo poznala; kajti večidel se je s časoma ostrgala in odrgnila. Oporoke ni naredil, in ko je sodnija popraševala po sorodnikih, se ni dolgo oglasil nobeden človek, saj z berači noče nobeden v rodu biti. Slednjič pa pride vendar mlad deček, ki mu je bilo Ivan ime; njemu sta oče in mati umrli, in kočica, ki sta mu jo zapustila, je bila pogorela, in on ni imel nič družega, nego kar jenošil na sebi, in ostro sekuro za delo. Toraj stopi on pred oblast ter pravi, da je

večkrat od svoje matere slišal, da jej je bil ranjki v rodu. Dokazati, se vé, ne bi mogel, ali njegova ranjka mati ni nikdar lagala, saj ni imela za to tudi niti razloga. Ko je toraj Ivan tako pošten iz-gledal, da se ni moglo na laž in prevaro niti misliti ne, pa saj delež tudi laži vreden ni bil, spoznal je sodnik njegovo izjavo za resnično ter mu izročil kočico z vsem, kar je bilo v njej.

Zdaj je bil Ivan iz duše vesel, da je imel zopet pribežališče ter je mislil na svojo mater, ki je bila jako pobožna žena in njemu večkrat govorila: „Ivan, karkoli delaš, misli vedno na Boga in njegovo pričujočnost. Glej, jaz sem bila mlada in sem se postarala, pa nisem nobenkrat videla, da je Bog pravičnega zapustil. Saj prav nekako tako je tudi kraljevi prerok David govoril.“ In ko je Ivan tako mislil, kapale so mu solze na lice, in on se je trkal na prsa ter rekel: „Bog mi bodi na pomoč, vselej hočem spolniti voljo svoje matere!“ Potem se obrne proti svetniku, ki je stal v kotu, in ga je bil po navadi počastil in pozdravil, vredil si je svoje stanovanje, namreč, on je postavil leseno mizo ob

steni in pručico zraven, prazno postelj pa je pomaknil v kot; vsedel se je potem ter ogledoval stene na okoli ter je bil v Bogu zadovoljen. „Zdaj imam vendar spet hišo“, si je mislil, „in če pošteno in pridno delam, mi tudi družega ne bode manjkalo.“

Tako je tudi bilo. Ivan je šel vsako jutro na delo, in vsako jutro se je priklonil pred staro podobo, in ravno tako tudi zvečer, ko je domú prišel. In ko je ob sobotih svojo tednino dobil, prižgal je pred svetnikom svečico, včasih tudi dve, ali pa mu je prinesel venčič od zimzelena ter se je razveselil, ko ga je tako lepo nakinčal. To je bilo vse dobro; dokler je bilo leto. Ali kmalo nastopi huda zima; burja je od vseh strani preprihovala skozi lesene stene, pa kar je bilo še najbolj gorjé, ponoči je zapl tako debel sneg, da je pokrtil hišico do strehe. Vrata so bila zaprta in siromašni Ivan ni mogel ni misliti, kako bi izšel. Drva, ki si jih je bil pripravil, so sčasoma pogorela, njegova edina pručica tudi že, potem miza; konečno tudi postelja. Sneg je pa še vedno šel, in zima ni prenehala. Kaj je bilo toraj storiti? Žalosten je sedel Ivan z

Naj bi bil knez tu tudi dobro voljo imel, je Črnogorci niso imeli, tudi zato najberž je šlo 300 mož samo slepe miši loviti, ni čuda da so se s praznimi rokami vrnili. Sumničenja toraj še ne bo konec, da so se lopovi, ki naše ljudi ob meji napadajo in pobijajo, v resnici Črnogorci, ali pa tudi njihovi prijatelji Srbi, ki Avstrija v Bosni prav jako težko vidijo. Dokler Črna gora pri takojšnjih patrolah ne bo večje resnobe kazala in večje odločnosti ter trdnije volje razvijala, nikakor ne bo smela zahtevati, da bi ji Avstrija kar na besedo verjela, kako dobra prijateljica da ji je. Besede same in naj bodo sladke kot med, še niso zadosti, tu bode že treba vidnih dejanj, potem bomo o pravem prijateljstvu, ki bo Črni gori izvestno več koristilo, kakor pa nam, že dalje govorili. Če Črna gora v resnici ni kos, poloviti roparjev, ki so 11. t. m. v Gaškem okraji črede napadli in deloma odgnali čez mejo v Črno goro, potem naj tudi ne zahteva našega prijateljstva, pač pa bi se ji spodobilo kaj drugega.

V **Albaniji** so menda neki grški zaroti na sled prišli ter imajo zarotnike že pod ključem. Koliko je resnice na tej novici, se ne dá določiti, to pa za to ne, ker je novica iz turških krogov. Trdi se, da je general-gverner Albanski, Mustafa Asim paša, s pomočjo guvernerja Duraškega zvedel, da so se Grki v srednji Albaniji proti Turkom zarotili in vstajo pripravljajo. Duša vse zarote pa da je bogat in jako razumen grški mladenec Gani Bey v Tirani (v srednji Albaniji). Sile niso hoteli ali pa pri toliko košnji veljavi in vplivnosti, kakor jo je imel Gani-Bey v svojem okraju na daleč okoli, niso upali posluževati se. Zato so pa sklenili z zvijačo, prav po Bizantinski, polastiti se nevarnega človeka. Poslali so mu povabilo, da ga pričakuje Skudarski general-gverner Assim paša na kosilo. Gani-Bey jim je šel nič hudega sluteti res na limanice. Nekaj dni je v spremstvu turških dostojanstvenikov in lastnih vojakov, katerih je za svojo osobno varnost štiri s seboj pripeljal, po Skadru vso javno pozornost na-se obračal, deloma zaradi izredne bogate z zlatom pretkane oprave, deloma ker je bil izredno lep mož. Kar ga nekega dne zopet povabijo k guvernerju in od tedaj ga niso nič več zunaj videli. Vtaknili so ga v ječo, kakor tudi njegove štiri vojake. Na to so tudi še več drugih Grkov iz Tirane in Duraca zaprli. Vse so prignali v Skader, kjer mislijo pričeti preiskavo. Sodila jih bo vojaška oblast in bodo skoraj gotovo vsi obsojeni.

Grška je svojega moža dobila! Kakor jo je bil poprej Delyannis vedno le navzdol tiral in če bi ne bil propal, bi bila končno njegova politika tudi še celó kraljestvo razbila, tako si sedaj pod Trikupisom dežela kvišku pomaga. Nov volilni red, po katerem se bode število članov parlamenta skoraj na polovico skrčilo, je dobil že kraljevo potrjenje. Komaj je pa Trikupis to dočrnil, vzel je takoj drugo v roke. Vojske se je lotil. Grška je imela do sedaj deset peš-polkov vsacega po tri batalijone. Te hoče sedaj tako pomnožiti, da jih bodo v slučaju vojske vsaj 16 imeli, v katerih bo nakopičenih vsaj 48.000 mož prvega nabora. Kakor pešce, enako misli Trikupis pomnožiti tudi topništvo in konjištvo; če se mu to vse posreči, potem bo Grška v slučaju vojske lahko svojih 80.000 do 90.000 mož na bojišče postavila. Ali se mu tudi ta preosnova tako srečno izteče, kakor ona prva, kdo bi mogel že danes to določiti gledé tolikošnjih težav, ki se mu od vseh strani kopičijo. Prva težava, na katero bo naletel in kjer si ne bo vedel z lahko pomagati, bo prekratka dejanska služba grške mladine v aktivni ali stalni vojski. Taista namreč ne traja več, kakor le 1 leto. Po novi postavi pa Trikupis stalno vojsko pomnožiti misli, toraj se moramo pred vsem drugim vprašati: od kod? Ljudi v vojake več skoraj ne bo mogel pobrati, kakor jih ima sedaj potrjenih, toraj mu pač ne bo družega kazalo, kakor: ali enoletno dejansko službo spremeniti v dvoletno, s čemur ima takoj potrebno število ljudi skupaj; ali pa število aktivnih vojakov v posamičnih polkih zdatno znižati,

da mu bo možno iz tistih napraviti več polkov. Drugi in glavni pomislek je pa denar. Za pomnožitev vojske po Trikupisovi nakani, treba bode leto za letom po več milijonov drahem šteti. Od kod pa to, je današnjim grškim modrijanom še večja uganjka, kakor pa prva. Trikupis, kolikor ga poznamo, zahteval jih bo od naroda; če jih bo pa ta tudi štati mogel, kdo to vé? Bi že bilo, če bi Delyannis ne bil tako blazno gospodaril in za nes pametno in bahačasto oroževanje cele dežele tolikanj novcev venkaj zmetal, da se Grki še dolgo, dolgo ne bodo okrepčali.

Bavarski princ-vladar, kakor smo že povedali, je odgovoril ministerstvu Lutzovem, o priliki, ko je hotlo odstopiti, da so sv. oče zadovoljni s položajem katoliške cerkve na Bavarskem. To pa v Rimu ni dopadlo, in papeževa vlada je prosila, zaradi tega pojasnenja pri bavarski vladi. Katolike na Bavarskem namreč so te besede zelo vznemirile, ker katoliki so Lutzu kaj gorki, ker je on oče tako zvanega „kancel-paragrafa“, on je glasoval za izgon katoliških redovnikov in je bil najkrepkejša podpora staro-katolikom; kulturni boj na tihem še sedaj ni prenehal, ker omahljive značaje povzdiguje za uradnike, svoje lastne otroke pa v protestantizmu izreja. Kako pa je to, da so prišle te besede v imenovano pismo princa-vladarja. Na kaj se vpira ta trditev? Na poročilo bavarskega poslanca v Rimu in na besede poslanca Rittlerja. Bavarski poslanec, kakor drugi, častita ob novem letu in pri drugih prilikah sv. očetu v Rimu. O tej priliki se našteva vse, kar more biti vladi na hvalo, da je bila v tej ali drugi stvari cerkvi pravična. — Dr. Rittler je pa potoval nedavno v Rim, pri tej priliki je imel priporočilno pismo od Lutza, a ni imel nikakega priporočila od papeževega nuncijskega nadškofa; v Vatikanu je pa vse opisal v najsvetlejših barvah. On je bil gojenec v „rinskem zavodu“ (minister Lutz ga je imenoval za profesorja), toraj se mu je nekako verjelo. Lahko mogoče, da so v Vatikanu bili zadovoljni zaradi tega. A ona dva sta pa to smatrala, da je Vatikan popolnoma zadovoljen z bavarsko vlado. Na to opt je pa princ-vladar to omenil v svojem pisanju do ministerstva. Ministerstvu Lutzovem dan na dan bolj tesno prihaja. Trdijo, da je Lutz privolil spremembo vladarstva le s tem pogojem, da ostane še njegovo ministerstvo. Ali je to po vsem resnično, se ne more vedeti. Nekako se to dá sklepati iz tega, da je ministerstvo Lutzovo tako naglo dobilo odgovor na prošnjo za odpust. Opomnimo še to, da se tukaj kaže, kako težko je dandanes skupaj spraviti katoliško ministerstvo. Še na Bavarskem to ne gré, kjer ima državni zbor veliko večino, celó čez dve tretjini katoliških poslancev; še veliko težje je v Avstriji, kjer je le malo poslancev, ki bi bili odločni katoliki ter imajo konservativci le malo večino.

Na **Francoskem** v Marseille pričela se je nekaka ustaja, o kateri francoski listi trdijo, da je protimonarhiška demonstracija. Demonstracije so se pričele 20. julija zvečer ob 1/2 9. uri s tem, da so se delavci jeli po ulicah nabirati. Minister notranjih zadev izdal je takoj gosposkam povelje, vsak nered, če treba, s silo zatreti. Vsled tega so šli redarji, orožniki in konjiki po ulicah, ktere so na vseh konceh obstopili in so ljudi izganjali jeli. Ljudje pa, namesto da bi se bili umaknili, pričeli so živgati in tuliti. Drugi dan objavil je župan, da magistrat vsake take demonstracije odločno obsoja in jih bo s silo razganjal, če bi se demonstrantje ne hoteli z lepo umakniti. V resnici se je zvečer zopet nabralo kakih 6000 rogoviležev pred vredništvom „Soleil du Midi“; takoj za njim pa so tudi že orožniki in konjiki pritisnili. Ko se nemir, piskanje in tulenje proti polnoči še ni poglobilo, se je dalo trikrat z bobnom znamenje, na kar se je oklicalo, da naj se ljudje razprše. Ko tudi na to niso ljudje k vsaksebi hotli, pričeli so jih redarji in konjiki prijemati. Več nego 50 oseb so ta večer zaprli. Med zaprtimi so tudi trije grofje des Isnards (Conte

des Isnards). Gosposka in redarstvo ostala sta celo noč v delavnosti.

Bivši namestni kralj egiptovski, **Ismael paša**, pravijo, da pojde zopet v Egipt, kjer bo prevzel zavoženo ladjo, če bo še sploh mogoče to v pravo vodovje spraviti. Kaj s tem vboгим Egiptom že vse počnó, je že v resnici od sile. Angleži so ga smatrali za citrono, katero so tako dolgo ožemali, dokler je sploh kaj soka — dohodkov — v sebi imela. Sedaj, ko je konec temu ko je do celega ožeta, mislijo jo pa stran vreči, naj jo pobere, komur drago. Pred vsem drugim mislijo diplomatje z Ismael-pašo poskusiti. Mož je sicer v Rimu hudo obolel; a prizadevanje zdravnikov ga je pa vendar toliko kvišku spravilo, da pojde iz Rima na Nemško zdraviti se v Badenbadenske kopeli. Med tem časom se bo pa ob enem posvetoval z velikim političnim augurjem železnim kancelerjem, ali mu namreč kaže zopet v Egipt hoditi ali ne, kakor bi to nekteri državniki radi. Kakor bo Bismark gubo nabral in nategnil, tako se bo pa Ismael paša menda odločil. Naj že bo stvar kakor hoče, toliko že danes lahko rečemo, da, če bodo poleg njega Angleži in Turki vsak na svojo roko še dalje po Egiptu gospodarili, tudi Ismael ne bo dosti več opravič, haker žaba pri lešniku. Iz Egipta morale bi se pred vsim drugim odpraviti vrhovne angleške in turške državne pijavke, in bi se moral Egipt popolnoma na lastne noge postaviti, potem še le nadjati se mu je boljšega vremena.

Izvirni dopisi.

Iz Horjula, 21. julija. Preteklo nedeljo se je slovesno obhajal pri nas god farne patrone sv. Marjete, in pri tej priliki imel je pridigo gosp. prof. Jos. Marn, mašo z asistenco pa preč. msg. kanonik Luka Jeran vpricho premnovega ljudstva. Bilo je darovanje za novi križev pot, ktereга jako potrebujemo. Kedar se napravi še božji grob in naposled nov farovž, potem bode vse v čednem stanu, česar bi iskreno želeli neutrudnemu g. fajmoštru Franc Dolinarju, kakor tudi duhovnega pomočnika, ktereга zdaj zelo pogrešamo, da bi tem rajši delovali pri nas v dušnem pastirstvu. Počastili so nas v nedeljo g. A. Hočevvar, župnik Šentjoški.

Častno in veselo je za faro, da dohajajo gospodje v visokih službah in opravljajo cerkvene svečanosti, ki so bili nekda pri nas kaplanje, kakor omenjeni g. profesor in kanonik. V pondeljek popoldne pa se je pripeljalo iz Ljubljane sedem gospodov součencev k osmemu, našemu g. župniku, v ta namen, da pozdravijo in počastijo še tukaj bivajočega g. J. Marna, svojega nekdanjega profesorja, ravno v Horjulu, od koder je l. 1857 prišel poklican ter jim je bil učitelj v sedmem razredu v slovenščini, v osmem pa tudi v veroznanstvu. V prijazni družbi so se veseli spominjali nekdanjega svojega šolskega življenja in drugih tovarišev svojih niso pozabili. Zanimivo bilo je gledati jih čez toliko let, kajti vsi so sedaj v častnih službah: dva gospoda kanonika, mestni župan, okrajni glavar, mestni komisar, dušni pastir, domači župnik in v njihovi sredi nekdanji profesor, čegar nauke in svete od leta do leta bolj čislajo. Vsa ta stvar spada bolj v domačo zgodovino župnije Horjulske, in veljala je nekaj našemu ljubljensmu g. župniku, nekaj preč. profesorju, kateri že 29 let zahaja k nam pomagat v službi božji; vendar ne škodi, ako izvé nekoliko o njej vnanji svet, kajti

navskriž rokami na praznih tleh, ogledovaje se na vse strani; ali tukaj ni bilo nobene stvarce več, ki bi bila dobra za peč razun — svete podobe. Na njo se je čedalje bolj oziral vkljub temu, da se je hotel zločinstva zdržati. Skušnjava je bila prevelika, a njega je preveč zeblo. Večkrat je žalostno izdihnil ter mislil: „Smem li, ali ne smem?“ Kar skoči po koncu, zgrabi hitro sekiro ter stopi ž njo pred svetnika. Ko se je trikrat pred njim priklonil ter se trikrat prekrizal — sekiro je držal pod suknjo skrito — pravi z jeclajočim glasom: „Sveti Miklavž, ali sveti Juri, ali kakor se ti sicer imenuješ, ker jaz ne vem, ti vidiš, kako slaba se Ivanu godí. On je daleč od ljudi, zima je huda in zadnja drva so požgana, pa tudi hrana mu je že pri kraju, in lakote in zime ob enem prenašati mu ni mogoče. Nikdo me ne more pri življenju ohraniti, kakor ti, vsaj še za nekaj časa. Veruj mi — ti veš, da jaz vedno resnico govorim — veruj mi, da mi je težko pri srcu, ko te moram kaj takega prositi. Mi dva sva, odkar sem se tukaj naselil, v največem edinstvu skupaj živela. Ti si mi pomagal pri mojem delu in moji zaslužbi; jaz sem pa tebi skazoval čast in

dajal zahvalo, kolikor sem mogel. Zdaj pa — oh, ne glej me tako žalostno, ker drugače zgubim ves pogum! Odpusti mi! Saj ne more drugače biti!“

Pri teh besedah izvleče izpod suknje sekiro ter vdari ž njo, s proč obrnjenim obrazom, po hrbtu podobe in stari les se razpoči in zruši na zemljo, ob enem pa je zazvenčalo in zarožljalo prav čudno. Siromašni Ivan se zaradi groze skoraj ni upal tje kaj pogledati; in ko se je končno po strani vendar tje kaj ozrl, kaj je videl? Pod razklanim svetnikom je bila zemlja z zlatom in srebrom pokrita; cekini in križavci so ležali drug na drugim, kakor orehi nakopičeni in vedno so še izvirali iz notranjosti. Ivan je stal, kakor okamnel. „Kdo bi si bil to mislil?“ reče končno. „Toliko denarja, in to si ti vse za mene ohranil! Ali tebi to ne bo na škodo. Zdaj mi moraš sicer jeden del sebe meni prepustiti, saj moraš to sam razvideti, da mi tvoj dar ne bode nič koristil, ako zmrznem. Ali jaz te bodem varoval, kolikor bo le mogoče; in kar bodem zdaj v sili od tebe upotrebil, bodem kasneje na novo še lepše narediti dal; tudi krasen kožuh ti bodem kupil

za tvoj denar in kapo od baršuna, s sobolovino obrobjeno, in tudi sveč ne bode pred teboj več manjkalo, ako me pri življenju vzdržiš.“

Po tej oblubi je poljubil svojemu dobrotniku roke in noge, odsekal potem velik kos, ga vrgel v peč ter se grel pri ognju. Potem je zbral svoj zaklad, ogledoval vsak cekin na vse strani ter si pri tem mislil: „To je blagoslov moje matere.“ Med tem je prešla noč. Proti jutru pa je začel pihati jug, sneg se je hitro stopil in zopet se je moglo iz hišice; tako si je mogel siromašni Ivan, ki je zdaj postal bogataš, lahko poiskati top-lejšo hišo.

Kdor ima na Ruskem denarja, mora prav lepo živeti, kakor tudi drugod, če le vse prav začne. Ivan se ni dolgo razmišljal, nego je kupil neko slobodno posestvo, se oženil ter tako postal srečen gospodar. On sam je vedno pridno delal, kakor poprej, in kar je začel, vse se mu je posrečilo. Tudi svoje otroke je privadil na delo, in kakor ga je bila mati naučila, da misli vedno na Boga, tako je učil tudi on svoje otroke, in oni so ga ubogali. Tudi svojega dobrotnika ni pozabil. Ko je ostanke,

ne časti le čislana profesorja, ampak tudi vse gospode, hvaležne nekdanje učence, in prav taka godovanja vzpodbujajo k vzajemnemu dobremu delovanju, kar je naposled na blagor cerkvi in državi.

Kamnik, meseca julija. V občinskih volitvah našega mesta je bil g. dr. Samec enoglasno voljen v občinski zastop; v tretjem razredu je sicer sijajno propadel, enako tudi v drugem, a v prvem je zato sijajniše zmagal, ker samo eden meščanov mu je dal glas (tedaj enoglasno) in še ta je njegov svak, druge glasove pa so mu prijazno poklonili c. kr. uradniki, izvzemši sodniškega oddelka, ki se lepo, nepristransko, ni volitve vdeležil. Tako je toraj tisto splošno zaupanje, katero g. dr. Samec pri naših vrljih Kamničanih vživa. Pa mislite, da je ta volitev g. doktorju všeč? Kaj še! Saj ste brali tisti umazani, robati, neolikani dopis v „Slov. Narodu“, in vsak le količkaj pametno misleči mora z veliko večino našega prebivalstva soditi, da ni kmalo kaj bolj surovega, neotesanega ter lažnjivega, kakor je oni dopis, v katerem dopisovalec ves svoj žolč izliva nad mežnarji, farovškimi lakaji, cerkovniki itd. in to samo zavoljo tega, ker je liberalna stranka tako sramotno propala. Naši liberalni blagonosniki očitajo konservativni stranki silno agitacijo z izmišljenim pečenim teletom, a popolnoma prezirajo desetak, ja še celo petdesetake, ktere so našim vrlim a nepodkupljivim volilcem vsilovali, pozabili so na vole in krave, ktere so za posamezne glasove ponujali. In zdaj, ko je izmišljeno pečeno tele zmagalo, tajé vse desetake, vole, krave in zelnike, si prizadevajo volitev zavreči, češ, da se je nepostavno, neokretno delalo. Gospodje liberalci, povejte, kdo je bil v volilni komisiji? niso bili izvzemši enega vsi drugi možje vaše stranke? Kdo je volitev vodil? ali ni bil to mož vašega mišljenja, vaš pristaš? S tem samim sebi zakladate zausnice in si dajete sramotivno spričevalo, da ste vi bili, ki ste nepostavno in pristransko postopali. A — se vé: „Ja Bauer, da ist was anderes“, ko bi bili vi zmagali, bilo bi vse v redu in korektno, neovrhljivo, a zdaj, ko so vam zavedni meščani tako nezaupnico dali, ko ste tako sijajno propali, zdaj je vse zoperpostavno.

Sploh pa vas, dr. Samec, vprašam, kaj se zdaj tolikanj vsilujete v občinske zadeve, v občinski zastop, ko ste prostovoljno in pred določenim obrom odstopili, in se še celo izrazili, da županstva več ne sprejmete? Kaj mislite, da ste edino vi v Kamniku tak veleum, ki bi zamogel našo pošteno mesto voditi? Hvala Bogu, imamo mestjane, ki so vrlo sposobni za tak posel, in imajo tudi srce za občno blagostanje. Vi sicer pravite, da imate skrb za meščane in za mestni blagor, kakoršno poprej še nobeden župan ni imel. Prosim, povejte nam, koliko ste pustili v občinski blagajnici od one letne plače, katero ste redno za svoje poslovanje vlekli? Bil je pred vami župan, kterega dopisnik v „Slov. Narodu“ tako pobalinsko napada, in ta je vsako leto vso svoto mestu prepustil; ta je res za uboge skrbel in v enem tednu za nje več storil, kakor vi ves čas vašega županovanja. Se vé, pod vašim županstvom se je z reveži drugače ravnalo, saj nam vsem je še marsikaj v spomnu, a to naj zadostuje v odgovor dopisniku „Slov. Naroda“; če pa s tem še ni zadovoljen, povem mu še kaj več. Eden, ki še več vé.

ki niso zgoreli, zlimal in kar je manjkalo iznovič naredil, dal ga je slikarju, da ga lepo pobarva ter mu dal tudi vse ostalo, kar mu je bil poprej obljubil, pa še več. To je bilo pa tudi vse dobro in prav in nam se lepo zdi, ako je dobri Ivan lepo nakinčanega svetnika s pristrano radostjo ogledoval in svojim pripovedoval, kako se je bilo z njim zgodilo. Še bolje pa je bilo, da je on kot bogatin tako mirno živel, kakor poprej, in se zaradi svojega bogastva nikoli prevzel ter vsem ljudem rad pomagal, ki so pri njem kake pomoči iskali. Pa ne samo svojega svetnika je lepo opravil iz hvaležnosti do njega, nego tudi siromake, ki so prišli pred njegov prag. Zatoraj je bil pa tudi pri vseh ljudeh ljubljen in kjer se je oglašil, tam so ga radi poslušali; kajti mislili so vsi, da jim donša srečo. In tako se je spolnilo, kakor stoji zapisano: „Kdor pravičnega sprejme, ta bo prejel dobro plačilo.“

Iz te pripovedi lahko se učimo, da ni še dosti zaklad najti, da se more potem srečno živeti. Pride na to, kakšen je mož, ki je zaklad našel. Dobro vino se pokvari, ako pride v slab sod; in samo za onega je bogastvo dobro, ki je sam dober.

Iz Maribora, 22. julija. (Gimnazijsko poročilo za l. 1886.) Konci šolskega leta, ki se je sklenilo 15. julija, izdalo je ravnateljstvo tukajšnje višje državne gimnazije, kakor vsako leto, tiskano poročilo (Jahresbericht des k. k. Staats-Gymnasiums in Marburg), iz kterega Vam za Vaše čitatelje podajam nekoliko podatkov.

V začetku poročila od str. 1.—56. nahaja se nadaljevanje iz lanskega poročila: „Die Quellen des Plinius im XI. Buche seiner Naturgeschichte“ von Prof. Dr. Heigl, kterega pa menda razun gosp. pisatelja ne boče nihče prečital, kajti na vseh 56. straneh ne najdemo nič drugega, nego latinske in grške citate, z nekaterimi pisateljevimi opazkami med citati in pod črto. Moje skromno mnenje je, da v šolska poročila dohajajo naj stavki, ki zanimajo učence in njih stariše ali prijatelje, ne pa suhoparni filologiški ali matematiški sestavki, kakoršne večinoma prinaša poročilo Mariborske gimnazije. Jaz jako dvomim, da bi letošnji sestavek le eden človek popolnoma prečital. Ali ni toraj škoda za denar, ki se je za tiskanje tega sestavka potrošil? Takšni stavki bi morebiti sodili v strokovnjaške liste, ne pa v šolska poročila.

V drugem delu od str. 1.—23. pa poroča g. ravnatelj, Dr. Arthur Steinwenter, o navadnih šolskih rečeh in zadevah, kakor se navadno v vseh šolskih poročilih nahajajo. Iz tega poročila izvemo, da je v preteklem šolskem letu podučevalo na Mariborski gimnaziji z ravnateljem vred 21 učiteljev, med temi 10 profesorjev, 2 prava gimnazijska učitelja, 4 pomožni učitelji in 5 suplentov. Vseh učencev je bilo 306, pa v 8. šoli samo 10, kteri so 22. t. m. delali zrelostno skušnjo.

Po narodnosti je naštetih Nemcev 145, Slovencev 153, Srba 2, Čehi 3 in Italijana 2; po veri je katoličanov 300, evangelijskih 4 in 1 staroverec. Vredno je omeniti, da je 108 učencev v Mariboru doma, 187 je zvananjih. Po predavanji so razvrščeni takole: odliko jih ima 25, I. red 227, skušnjo jih smé ponavljati 17, II. red 21, III. red 13, in neizprášani so ostali 3.

Po nastopu novega naučnega ministra je bilo tukaj precejšno število naredeb in ukazov izdanih, ki pa se večidel ozirajo na malenkostne spremembe in odnošaje, le ukaz od 12. junija 1886 je zlasti za kmetško ljudstvo silno velike važnosti, ker se vsled tega ukaza mora v bodoče za dijake po 30 gld. šolnine na leto plačevati. Kmete, ki itak denarje težko zmagajo in stanovanje in hrano za otroke v mestu plačevati morajo, bode ta naredba jako hudo zadela. Med naredbami novega ministra je tudi ta, da so letos takoj po šolskem sklepu dne 15. in 16. julija že v prvo latinsko šolo sprejemali učence, pozneje, 16. in 17. septembra, bodo pa še drugi novinci in dijaki sprejeti. Začetek novega šolskega leta bode 18. septembra. Pozneje se bojda nihče več ne sprejme.

Domače novice.

(Č. g. Janez Janežič), duh. pomočnik v Gradu, je postal doktor bogoslovja 19. t. m. na Dunajskem vseučilišču. Častitamo.

(Posnemanja vredna požrtvovalnost.) Gospod Anton vitez Vico, posestnik v Podgradu istrskem, naznanil je družbi sv. Cirila in Metoda, da jej pristopa za pokrovitelja z vplačilom 100 gold. Slava vrlemu možu!

(Pevsko društvo „Slavec“) bode pelo jutri v nedeljo 25. t. m. pri sv. maši ob 9. uri na Rožniku in zvečer priredilo pri Virantu „pevski večer“. — V ponedeljek je zopet redna pevska vaja v prostoru „Glasbene Matice“; po vaji izredni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo revizorjev. 5. Razni nasveti in interpelacije.

Odbor.

(Umrla je) v Železnikih soproga fužinarja g. Ivana Globočnika v petek ob 11. uri dopoldne previdena s sv. zakramenti za umirajoče. To je v teku ne še enega leta drugi bridki udarec, ki je zadel to hišo. 23. avgusta pretečenega leta preminulo je blago življenje nadpolnemu stričniku g. Ignaciju. Kdo bi bil mislil takrat, ko smo stali žalostni pri odprti jami njegovi, da mu bode ravno čez 11 mesecev sledila ljubeča tetka! Naj v miru počiva!

(Vabilo k tomboli), katero priredi prostovoljna požarna bramba v Šmartnem pri Litiji v nedeljo 1. avgusta 1886 na vrtu g. Josipa Jakliča. Čisti dohodek je namenjen za novo brizgalnico. Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni vdeležbi vljudno vabi odbor.

(Turške carine.) Ker je Rumunija odpovedala prednost turški trgovini, bila je turška vlada primorana močno povišati carino na nekatere reči, ktere se uvažajo, kakor: rogata živina, žito, moka, bob, surovo maslo, sir, posušene in nasoljene ribe, les za stavbe in razne izdelke, alkohol in petrolej rumunskega izvora, ter določiti, da blago tujih držav, katero dospé po poti pristanišč Črnega morja, mora imeti izkaznico o izviru, ktera mora biti legalizovana po turškem konzulatu ali, kjer ni takega, po carinskem oblastvu. — V poznejšem naznanilu pa je objavila turška vlada, da namerava gorenjo naredbo gledé izkaznice o izviru raztegniti na blago iz vseh evropskih pristanišč. Z blagom, katero bi ne imelo take izkaznice, ravnalo se bode kakor z rumunskim in plačati bode od njega isto carino, kakor za rumunsko blago.

Razne reči.

— Neverjetno. Marcel pl. Kiepah, posestnik v T. je 3. junija v vasi Z. Karlovške podžupanije med večernicami prijezdil v cerkev in se vstopil pred veliki altar. Ljudje nad tem razjarjeni, so ga izbacili iz cerkve. Potem je prišel pl. Kiepah sam v cerkev, vzel zakristanu kadilnico iz roke in je kadil po altarjih, dokler ga ljudstvo zopet iz cerkve ne izbacne in pred cerkvijo pretepe. Potem gre pl. Kiepah v župnijo, tam se prepira in z bičem po mizi tolče, rekoč: jaz sem plemenitaž, storim kar se mi ljubi. Tudi od tam so ga pregnali. To so razglasili časopisi, tožilo je pa tudi škofijstvo, a kaj je storila oblast na to, zvé se iz naslednjega odloka: Št. 3936/1886. Slavnemu kr. pravdnistvu v Zagrebu: Z ozirom na cenenji dopis dne 24. junija 1886, štev. 3043, odgovarja kr. podžupanstvo naslednje: Djanje, ki ga je učinil grajščak Marcel pl. Kiepah, tukajšna oblast ne smatra za hudodelstvo, marveč le za redarstven prestop in je kaznovalo to le pōtem redarstva, kakor kažejo pisma. S tem misli oblast, da je stvar odpravljena in je daljše sodnijsko postopanje nepotrebno, ker Marcel pl. Kiepah ni imel zlobnega namena, marveč je hotel opraviti le svojo pobožnost. Da je v cerkev prijezdil, se ne mere smatrati za hudodelstvo, ker je bil pijan. Drugi ljudje trezni vodijo v cerkev s sabo pse, in ne šteje se jim to za hudodelstvo, dasiravno so si živali pred Bogom in cerkvijo enake in manj ostudne, kakor nekteri hudobni in slabi ljudje, akoravno so vredniki. V vašem kraju djanje pl. Kiepahovo ni nikoga vznemirilo, ker so vsi pametni ljudje prepričani, da je to storil v pijanosti in brez hudobnega namena, da nasproti tukaj zelo vznemirja odrtija, katero izvršuje advokat dr. Šuic v imenu postave in da mu morajo oblasti, ktere je država postavila, da varujejo pravo, biti na razpolaganje za njegovo lopovstvo. In vendar se temu človeku dosihmal še ni nič zgodilo, a nad konjem pl. Kiepaha se spodtikuje oko častnega vrednika Zagrebškega „Tagblatta“. Kraljevo podžupanijstvo v Karlovcu 8. julija 1886. Kovačević l. r. — Le-ta g. Kovačević je postal „za svoje zasluge“ nadžupan. Take razmere so v pregovor prišle pod imenom „kroatische Zustände“ in v tisti dobi, ko so bili plemenitaži še vsemogočni; kakor je videti, nekteri še sedaj tega niso pozabili. Sedaj je pa „madjaronom“ na Hrvatskem vse dovoljeno. Stvar ostane, ime se spremeni.

— Kolumbovo jajce. Pri neki svečanosti, katero je priredil kardinal Mendoza Kolumbu na čast, govoril je velik pohvalni govor o njegovem najdenji Amerike, ter imenoval to delo največjo zmago, ki jo je mogel kedaj duh enega moža pribojevati. Ali pričujoča dvorska gospōda je govorniku zamerila, da je ptujca, po vrh tega pa še moža, ki ni bil plemenitega stanū, tako počastil in proslavil. „Meni se zdi“, spregovoril eden izmed kraljevskih dvornikov, „da ni bilo ravno tako težko pot v tako zvani novi svet najti, saj je bilo morje na vse strani odprto in nobeden španjski mornar ne bi bil pota zgrešil.“ Z dostojanstvenim posmehom, za kterim navadno prav rada neumnost tiči, pozdravi društvo to mnenje, in mnoge je bilo slišati govoriti: „O, to bi bil mogel vsaki izmed nas storiti!“ „Nisem tak“, odgovori Kolumb, „da bi si prisvajal to za slavo, kar moram le posebni božji volji pripisati, vendar pa je na svetu pri mnogih stvaréh, ktere se nam zdijo lahko izvedljive, večkrat na tem ležeče, da nam jih je kdo pred nami napravil. Smem li, reče Kolumb k nekemu dvorniku obrnjen, Vašo prevzvišenost zaprositi, to-le jajce — on si je dal namreč po slugi jajce donesti — tako po koncu postaviti, da ne pade?“ Prevzvišeni je poskušal zdaj od te, zdaj od druge strani, da postavi jajce, ali — vse brez uspeha. Potem ga vzame njegov sosed v roke, pa tudi zastonj; zdaj se pri-

bližujejo tudi drugi velikaši, kajti vsaki je hotel, da pokaže svojo prebrisanost, ali niti z umetnostjo, niti z mirnim postopanjem ni bilo mogoče to umetno delo izvršiti. „To je nemogoče!“ se oglašijo španjolski plemenitaši, „vi zahtevate nekaj, kar se ne dá narediti!“ „In vendar bode ta gospóda“ pravi na to Kolumb, „precej rekla: to zna tudi vsaki od nas!“ Zdaj vzame jajce, udari ž njim malo po mizi, da se mu je lupina udrla ter ga postavi po koncu. — „Da, to zna vsaki od nas!“ odgovoré plemenitaši. Od tega časa se sliši večkrat réči, ako se je izvela srečno kakšna iznajdba, o kateri misli vsakdo, da bi jo bil tudi izvel: to je jajce Kolumbovo.

— Popravljanje brizgalnic. Župan: Vi redar, tega ne trpim več; kedar kje gorí, je vsa brizgalnica pokvarjena. To mora biti drugače.“ Redar: „Kaj pa da mora biti drugače; le zaukažite, da se tri dni pred vsakim požarom brizgalnica poskusi in, če treba, tudi popravi.“

Telegrami.

Dunaj, 24. julija. V Londonu so se vkrcali kraljica, soproga Battenberg in cesarica Evgenija do Portsmoutha, da bi tam morske vaje si ogledali.

Dunaj, 24. julija. Salisbury je došel večeraj popoldne v London.

Niš, 23. julija. Skupščina je dokončala adresno debato. Razprtija je bila jako živahna. Predsednik ministertsva stavil je zaupno vprašanje. Program manjšine je predstavljal program radikalne stranke. Načrt večine je le prestolni govor ponavljal.

Sofija, 23. julija. Seja kamore je po knezu zaključena.

London, 24. julija. Železnični vlak, ki je imel zastopnike kolonijalne razstave tje peljati, je skočil iz tira pri Portsmouthski bar-kostaji. Več jih je bilo ranjenih.

Zahvala.

Podpisani si šteje v prijetno dolžnost, vsem onim dobrotnikom, ki so „Marijanišču“ podarili kaj knjig, izreči presrečno zahvalo. Posebej naj še sprejmó zahvalo: preč. gosp. Leop. Gestrin za celí zaboj knjig, gosp. Fr. Perpar za enaki dar, slavni odbor družbe sv. Mohora, samostan preč. oo. Frančiškanov, gosp. ces. svetovalec Ferd. Mahr, g. knjigovez Jan. Bonač za lepe molitvenike podarjene najpriidnišim dečkom, gosp. Matija Močnik, preč. gosp. prof. Ant. Zupančič za lepo zbirko krasnega berila, preč. gosp. kan. dr. Jan. Kulavie, nekteri gosp. bogoslovci, neimenovana dobrotnica po gosp. Josip Erker-ju in mnogo drugih, katerim naj bode knjižnica Marijaniška toplo priporočena še na dalje. Dečki so jo pridno rabili in jo še bodo s pomočjo blagih prijateljev mladine.

V Ljubljani, 23. julija 1886.

Dr. Fr. Lampe.

Umrli so:

22. julija. Reza Lenček, gostija, 85 let, Vogelne ulice št. 5, Marasmrs. — Marija Grapar, delavčeva hči, 3½ let, Tržaška cesta št. 19, Bronchitis capilaris.

23. julija. Andrej Dolinar, molar, 56 let, Krakovske ulice št. 27, vsled odtoka krvi, (se je z nožem sam zaklal.)

Tuji.

22. julija.

Pri **Matiču**: Pavel Beyer, iz Lipskega. — Hugo pl. Einsiedl, nadučitelj, iz Glauchana. — M. Weber, trgovec, z Dunaja. — Dr. Josip Antonietti, e. k. dvorni svetnik, iz Zadra. — Leopold Armuth, trgovec, iz Dombóvára. — Marija Leidl, trgovčeva soproga soproga, s sinom, iz Maribora. — J. Eckl, e. k. vladni svetnik, iz Rudolfovega. — Muley, zasebnik, iz Vrhnike.

Pri **Stonu**: R. Beyer, učitelj, iz Berolina. — Glasel, Vodnitsch in Schapp, trgovci, z Dunaja. — Jožef Kuschnika, potovalec, iz Prage. — Jožef Ranier, zasebnik, s hčerjo, iz Budapešte. — Pavel Almici, zasebnik, iz Budapešte. — Franc Kundegraber, trgovec, iz Grada. — F. Križ, trgovec, iz Čabra. — Dr. Cesar Pellegrini, e. k. državni pravdnik, z družino, iz Spljeta. — Franc Haberfeld, trgovec, iz Dombóvára. — Leopoldina Grund, zasebnica, iz Celja. — Ludovik Orosel, dijak, iz Dobrne. — Silvio Gerilli, trgovski potovalec, iz Trsta. — Janez Legat, e. k. profesor, iz Trsta. — Ivana Gulat, zasebnica, iz Gorice.

Pri **Bavarskem dvoru**: Adolf Helgestrandt pivovarnar, iz Maysbrucka. — Mihael Sajó župnik iz Štange.

Pri **Južnem kolodvoru**: Dameter Gornp, trgovec, z lesom, iz Beljaka. — Helena Golte, zasebnica, iz Zidanega mosta. — Marija Kovač, zasebnica, iz Reke.

Pri **Avstrijskem caru**: Anton Požar, nadučitelj, iz Rateč. — Peter Moro, krčmar, iz Vorte. — Lovrene Kristofič, župnik, iz Kovora.

Izdajatelj in odgovorni srednik Josip Jerič.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	termometra po Celziju			
23.	7. u. zjut.	734.60	+23.8	sl. sizh.	sk. jasno	0.00
	2. u. pop.	732.43	+31.2	sr. sizh.	sk. obl.	
	9. u. zveč.	731.47	+22.7	brez. v.	oblačno	

Dopoludne skoraj jasno; popoldne nekoliko oblačno in malo vetra, ter zlo vroče. Srednja temperatura 25.9°, za 6.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

24. julija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 20 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	86 „ 05 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	120 „ — „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 95 „
Akcije avstr.-ogerske banke	874 „ — „
Kreditne akcije	279 „ 60 „
London	126 „ 05 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ — „
Ces. cekini	5 „ 91 „
Nemške marke	61 „ 85 „

Zdravstvena vina.

1. **Burgundsko vino**, staro, priporoča se kot pomizno vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje sosebno proti gríži (diaréji) ter je v istini najboljšo poživljuječo, krepečo zdravstveno sredstvo. **Steklenica po 60 kr.**

2. **Malaga-vino**, staro, belo, pod imenom „Laerima Christi“ znano, priporoča se bolj nego črno malaga-vino, v steklenicah po ½ litra 1 gl. 20 kr. in po ¼ litra 60 kr. a. v. izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (2)

3. **Marsala-florio**, najboljšo Sicilijansko namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborno okrepčujoče sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše nego vsaka druga namizna vina. **Steklenica 1 gl. a. v.**

Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dobivajo se vedno enako dobra

v lekarni **Piccoli-jevi** „pri Angelu“ v Ljubljani na Dunajski cesti.

— Prazne steklenice jemljemo po 5 kr. nazaj. —

Preč. duhovščina, ki bi potrebovala novih in cenih sv. podobie, posebno za spomine, ki se navadno ob buri dajo, izvoli naj zahtevati uzorcev pri

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Ob enem priporočamo svojo zalogo rožnih vencev, svetinjc in škapatirjev vsake vrste. (5)

St. 12178

Razglas.

(3)

V dodatku k tukajšnjemu razglasu z dné 5. t. m., št. 11172 se p. n. občinstvo opozarja, da bode v Ljubljani za slučaj kolere vodo iz tukajšnjih vodnjakov za pitno vodo rabiti le, če se bode prej zavrela ter potem shladila in zopet užitna naredila s tem, da se jej morda primeša kaj okus zboljšajočega, kakor rudninska voda ali nekoliko ruma, vina ali limonine kisline.

Ljubljani ne bode piti, niti ne bo umivati se, niti perila prati žnjo.

Z nobeno rečjo se kolera ne razširi lažje kakor s sprijeno vodo.

Kdor je v tej zadevi previden, za tega je vsaj polovico nevarnosti odstranjena.

Mestni magistrat Ljubljanski

17. dan julija 1886.

Župan: Grasselli.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotrnicah knjižica:

Umetno ribarstvo.

Spisal

Ivan Franke.

3¼ pôle v 8° s podobami. Mehko vezana stane 50 kr.

Krasna domovina naša se svojimi potoki, rekami in jezeri je za umno ribarstvo tako ugodno ustvarjena, kakor ne kmalu kaka druga dežela. Sredstva in pota, kako isto pri nas urediti in upravljati, podaja čislani gospod pisatelj na jako umeven način v gori omenjeni knjižici. Le-ta bode vsakemu, ki ima srce in skrb za povzdigo narodnega blagostanja, dobro dollo sredstvo, da se o tem predmetu pouči. Priporočujemo torej knjižico osebno velečestiti duhovščini, učiteljem in zemljiškim posestnikom, ker sva uverjena, da jo bodo s velikim zanimanjem prebirali ter iz nje črpali gotovo lepo korist.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(1) Prav dobro vino

zadnjega leta 1885 prodaja grajščinsko oskrbništvu na Raki blizu Krškega.

Oglas.

1000 knjig „Lira in Cvetje“

zbirka vsakovrstnih pesni je naprodaj, ktere je ranjki gosp. Ivan Dolinar založil in na svetlo dal, in katerih, žal, ni utegnil razprodati, in je tiskovina še na dolgu. Da se ranjcemu gosp. Dolinar-ju čast reši, priporoča to knjigo vsem čast. rodoljubom in prijateljem soproga ranjcega in sicer po znižani ceni 40 kr. za vsaki zvezek, prost poštnine.

S spoštovanjem

Katarina vdova Dolinar.

Trst.

Via Ferriera št. 323.

(10)

Kmetijski stroji

iz najslavnejih tvrdk po tovarniških cenah in to:

mlatilnice na róko in na vrtilo, trijerji, čistilniki, slamo-reznice, robkalnice, stroji za sekanje repe, drobljivci, vsake vrste in velikosti; sesalnice in brizgalnice, ter za jesen stiskalnice za vino in mošt, kakor tudi obiralnice za grozdje itd.

Tistim poljedelcem, kateri bi se ktere teh prekoristnih strojev in orodij radi omislili, pa jih ne morejo takoj plačati, dovoljujejo se **daljši plačilni obroki.**

Šivalni stroji

dobivajo se ravno tu vsake vrste na zbiranje kakor tudi **blagajnice**, v katerih so spravljene reči pred **ognjem in tatovi varne**, prodaja

z najodličnejšim spoštovanjem

Franc Better,

Ljubljana, Stari trg št. 1, nasproti železnega mostu.

(2)